

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-219/18-J

Název	Základní škola Velká Bíteš, Tišnovská 116, příspěvková organizace
Sídlo	Tišnovská 116, 595 01 Velká Bíteš
E-mail	info@specsokolabites.cz
IČ	70 831 394
Identifikátor	650 067 754
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Blanka Gaizurová
Zřizovatel	město Velká Bíteš
Místo inspekční činnosti	Tišnovská 116, 595 01 Velká Bíteš
Termín inspekční činnosti	6. – 8. 2. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Velká Bíteš, Tišnovská 116, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Zaměřuje se na vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Spádová oblast školy je široká, navštěvují ji i žáci ze sousedního kraje a okresů.

V základním vzdělávání vyučuje v oborech vzdělání základní škola (23 žáků) a základní škola speciální (19 žáků). Je zde rovněž zřízen přípravný stupeň základní školy speciální (4 děti). Zájmové vzdělávání je realizováno ve třech odděleních školní družiny. Navštěvuje ji 28 účastníků zájmového vzdělávání.

Škola nedisponuje vlastním stravovacím zařízením. Školní stravování je zajištěno v nedaleké základní škole.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy splňuje předpoklady pro výkon své funkce, kterou vykonává od roku 2009. Již minulá inspekce konstatovala kvalitní řízení školy, od té doby ještě více rozvinula své řídicí kompetence. Velmi dobře se orientuje v odborné problematice, pokračuje v získávání finančních zdrojů z projektů a od sponzorů, podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a pracuje na zviditelnění školy na veřejnosti. Její koncepce je založena na analýze potřeb školy a žáků, spolupracují na ní pedagogové, školská rada i zřizovatel. Jejím základem je program Škola podporující zdraví, v jejíž síti je škola dlouhodobě zapojena. Program se ročně rozpracovává do prováděcího plánu Zdravé školy, který má jasně formulované úkoly, odpovědnost i časový plán realizace na daný školní rok. Základem je vytváření zdravých vztahů mezi žáky, pedagogy a zákonnými zástupci, vedení žáků k zdravému životnímu stylu. Úkoly se škole daří plnit kromě koncepčních záměrů v oblasti zlepšování prostorových podmínek, kdy se zatím nepodařilo realizovat investici cílenou na vybudování samostatných prostor pro školní družinu, případně školní jídelnu – výdejnu..

V souladu s naplňováním myšlenky podpory zdraví žáků je škola zapojena do projektů Ovoce do škol a Mléko do škol. Formou projektu Potravinová pomoc dětem v Kraji Vysočina II umožňuje škola stravování čtyřem žákům, kteří se nemohou ze sociálních důvodů stravovat ve školní jídelně.

Při vzdělávání i s ním přímo souvisejících činnostech jsou žáci o ochraně zdraví a zásadách bezpečného chování průběžně poučovani, o čemž svědčí i nízký počet úrazů. Vstup do školy byl v průběhu inspekční činnosti zabezpečen proti vniknutí cizích osob a stanovené dohledy nad žáky byly dodržovány.

System poskytování poradenských služeb je nastaven prostřednictvím programu poradenských služeb ve škole, který popisuje a vymezuje rozsah činností pracovníků školního poradenského pracoviště, je zpracován i preventivní program a strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

Pedagogický sbor tvoří deset pedagogů, devět asistentek pedagoga a čtyři vychovatelky. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou odborně kvalifikováni. V souladu s koncepčními záměry školy a plánem dalšího vzdělávání rozšiřují své kompetence, zejména po odborné stránce, v rámci kvalitního zajištění poskytovaných terapií.

K zajištění vzdělávání využívá škola vícezdrojové financování. Hospodaří s finančními prostředky ze státního rozpočtu posílenými o rozvojové programy MŠMT, které byly použity podle stanoveného účelu na zvýšení platů pracovníků regionálního školství

a na vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru. Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele je určen na úhradu provozních nákladů. Pozitivně se na činnosti školy projevuje získávání finančních prostředků zejména z projektů, grantů, sponzorských darů, které využívá škola ke zlepšení podmínek vzdělávání žáků. Zdrojem financování jsou i příjmy z vlastní činnosti (poplatek za pobyt ve školní družině). Podle svých rozpočtových možností určuje škola priority financování, které slouží k zajištění plynulého chodu organizace a k realizaci školních vzdělávacích programů.

Škola je umístěna ve starší budově, která nebyla původně projektována jako škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Prostorové podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů, mají však svá úskalí, což bylo konstatováno již při minulé inspekční činnosti. Vzhledem k naplněným prostorům školy je jedna třída základní školy speciální umístěna na odloučeném pracovišti v nedaleké střední škole. Toto pracoviště však škola nemá zapsáno jako místo poskytovaného vzdělávání v rejstříku škol. Škole rovněž chybí vlastní tělocvična, využívá pronajaté prostory.

Zřizovatel provedl nezbytné investice do budovy (úprava suterénu, bezbariérové toalety). Díky sponzorským darům a podpoře zřizovatele byla instalována schodišťová plošina, která nahradila jednoduchý schodolez a zvýšila komfort pohybu imobilních žáků po budově školy.

Materiální podmínky pro výuku se neustále zlepšují. V rámci projektů byla škola vybavena ICT technikou včetně tabletů. Posílení této oblasti však při inspekční činnosti nebylo patrné, didaktická technika ve výuce nebyla téměř používána, i když v některých případech by to bylo přínosné. Pro zvyšování zájmu o čtenářství a zlepšení čtenářské gramotnosti nakoupila škola 300 výtisků různých knih.

Výraznou proměnou prošla školní zahrada, jež byla oceněna certifikátem Ukázková školní zahrada. Pro zahradní terapii zde byl mj. vybudován vyvýšený záhon uzpůsobený pro práci žáků na vozíku, africký záhon, bylo pořízeno vybavení pro práci na zahradě. Účinným způsobem ji využívají nejen žáci, ale s jejím přínosem pro školu se mohli seznámit i další zájemci z České republiky i ze zahraničí. Z darů právnických osob byla pořízena speciální kompenzační pomůcka, oční komunikátor pro alternativní komunikaci.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Žáci jsou do tříd zařazováni dle jejich speciálních vzdělávacích potřeb a příslušných vzdělávacích programů. Třídy jsou složeny z žáků více ročníků a vyučuje zde souběžně více pedagogických pracovníků. Kromě učitelů jsou dalšími pedagogickými pracovníky asistenti pedagoga. V hodinách byla patrna výborná spolupráce s třídním učitelem, znalost specifik žáků a postupů uplatňovaných při vzdělávání. Vzájemná spolupráce pedagogických pracovníků umožňovala různorodé metody práce, individuální práci, práci ve dvojicích nebo skupinách. V kontrastu s tímto modelem při vzdělávání žáků ve III. třídě základní školy speciální kde nebyla funkce asistenta pedagoga zřízena, i když by pro podporu žáků bylo vhodné působení více pedagogických pracovníků ve třídě.

Jedna třída je zřízena pro žáky s autismem. Vzdělávání zde probíhá podle školního vzdělávacího programu zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, který obsahuje běžné i minimální výstupy. Pro větší zohlednění potřeb žáků je v případě potřeby vypracován individuální vzdělávací plán. V této i dalších třídách se využívá strukturalizace a vizualizace učení. Jsou vhodně zařazovány prvky Montessori pedagogiky, využívají se různé speciálně pedagogické postupy včetně bazální stimulace, muzikoterapie, míčkování, aromaterapie, polohování apod. Ke zklidnění žáků

a rozvoji všech jejich smyslů přispívá pravidelné využívání multismyslové místnosti Snoezelen.

Organizace vzdělávání probíhá ve dvou dopoledních výukových blocích (po 90 minutách). Pedagogičtí pracovníci většinou zařazovali relaxační činnosti nebo krátké přestávky zohledňující základní fyziologické potřeby žáků a uplatňovali tak individuální přístup. V případě nezařazení přestávky (blok výuky českého jazyku v 5. ročníku) byl negativním způsobem ovlivněn průběh výuky. Pro žáky byla výuka již jednotvárná, neměla spád a u žáků se snižovala jejich pozornost a aktivita.

Ve všech hodinách žáci často pracovali s učebními pomůckami a materiálem (lupa, baterie, názorné pomůcky – nakupování), které jejich vzdělávání vysokou měrou usnadňovalo. Velmi důležitá pro žáky byla jejich motivace, která byla realizována např. formou pochvaly, přidělením určitého symbolu nebo poskytnutím důvěry ve správné splnění úkolu. Učitelé téměř vždy zhodnotili žáky a často jim dali příležitost k vlastnímu hodnocení. Nejúčinněji využitě metody výuky byly zaznamenány v základní škole speciální a v základní škole v hodině anglického jazyka. Žáci se snažili aktivně zapojit do výuky, spolupracovali i ve dvojicích a získávali od vyučujících i asistentky pedagoga značnou podporu.

Ve třídě přípravného stupně bylo zajišťováno vzdělávání dětí učitelkou a dvěma asistentkami pedagoga uplatňováním individuálního přístupu ke každému dítěti. Jejich řečová výchova probíhala na základě názornosti a pomocí vhodných učebních pomůcek. U dítěte s autismem bylo využito metody strukturovaného učení a v době vysoké míry nespolečnické došlo k přesunu žáka na jiné místo vzdělávání.

Při zájmovém vzdělávání byly vysokou měrou zohledňovány speciální vzdělávací potřeby žáků. Činnost školní družiny probíhá v rámci třech oddělení a podle druhu činnosti žáci v případě potřeby přecházejí z oddělení do oddělení. Žáci se závažnějším zdravotním postižením mohou také relaxovat v místnosti Snoezelen, což je pro ně v návaznosti na vyučování velmi žádoucí. Při hospitační činnosti byly rozvíjeny názornou a poutavou formou vědomostní a praktické dovednosti (poznávání zvířat, vaření). Vychovatelky motivovaly žáky k rozvoji mluvení, spolupráci a sociálním návykům.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání jednotlivých žáků jsou projednávány na jednáních pedagogické rady, při vzájemné neformální komunikaci mezi pedagogickými pracovníky a zvláště v případě základní školy speciální téměř každodenně i s rodiči žáků. V tomto případě je vzájemná výměna informací nezbytná vzhledem k tomu, že vzdělávání žáků může být zohledňováno v závislosti na jejich aktuálním zdravotním stavu.

Škola srovnává výsledky vzdělávání jednotlivých ročníků základní školy s výsledky z minulých let. Vede a vyhodnocuje rovněž záznam dlouhodobého výchovně vzdělávacího plánu každého žáka. Získává tak informace o úspěšnosti porozumění učivu a na základě těchto informací se může soustředit formou doučování žáků ohrožených školním neúspěchem na další vysvětlování a procvičování učiva. Ve škole se využívá na vysvědčení slovní a kombinované hodnocení a klasifikace známkami. Kromě toho jsou s výsledky vzdělávání dětí a žáků na přípravném stupni základní školy speciální a základní školy speciální seznamováni rodiče každý měsíc formou slovního hodnocení. Rodiče tak mají jasnou a pravidelnou zpětnou vazbu o pokroku svých dětí i oblastech, na jejichž rozvoj je třeba se zaměřit.

Výsledky vzdělávání formou externího testování nejsou na tomto typu školy prováděny. Škola ale získává informace o kvalitě vzdělávání z jiných zdrojů. Na základě evaluace

projektu Škola podporující zdraví byl škole prodloužen Státním zdravotnickým ústavem tento statut na další 4 roky (2016 – 2020). Formou dotazníkové šetření aktérů vzdělávání získala cenné informace zejména o úrovni klimatu ve škole. Toto šetření ukázalo, že zaměření na vytváření zdravého školního prostředí je účinné, žáci, pracovníci i rodiče jsou zde spokojeni.

Škola věnuje velkou pozornost profesní přípravě žáků a poskytuje účinnou podporu při výběru možností jejich dalšího vzdělávání. V loňském školním roce žáci projevíli zájem o studium učebního oboru Malířské a natěračské práce, Sadovnické a květinářské práce, Zahradnické práce aj., pro které jim škola poskytla základní praktické dovednosti.

Ve škole je velkou měrou využívána fotodokumentace průběhu vzdělávání v základní škole i ve školní družině, což je využíváno účinným způsobem jako informace zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům a dalším partnerům. Fotodokumentace slouží ředitelce školy i jako názorná pomůcka při pohospitačních rozhovorech.

Projevy nevhodného chování žáků škola řeší systematicky a včas. V poslední době to byly zejména dlouhodobé absence, které projednávala ve spolupráci s orgánem sociálně právní ochrany dětí. Při neomluvených absencích škola spolupracuje s ošetřujícím lékařem příslušného žáka.

Výrazně se zaměřuje také na primární prevenci rizikového chování. V jejím rámci je mj. vzdělávací nabídka vhodně doplněna možnostmi navštěvovat zájmové útvary (keramika, čtenářský klub, logopedie, kroužek zdravé výživy, klub zábavné logiky a deskových her).

Okruh partnerů školy se cíleně rozšiřuje. Škola úzce spolupracuje se zákonnými zástupci, kteří se podílejí i na některých akcích školy a mohou se se svými dětmi např. zúčastnit různých dílen, vánočního pečení aj. Škola má dobrou zkušenost s činností školské rady, která ji podporuje i materiálně a vyjadřuje se k záměrům školy. K dalším partnerům školy patří dobrovolníci, kteří pomáhají několikrát ročně organizovat některé akce, senioři a zdravotně postižení občané. Profesionálně je důležitá spolupráce s některými dalšími školami, se kterými jsou sdíleny a vyměňovány zkušenosti z oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Mezinárodní přesah má zapojení do projektu Erasmus +, jež probíhá za spolupráce v oblasti environmentálního vzdělávání s centry Lipka a Chaloupky.

Závěry

Hodnocení vývoje

- škola dlouhodobě poskytuje všestrannou péči žákům se zdravotním postižením
- došlo ke zlepšení materiálních podmínek
- ředitelka školy rozvinula své řídicí kompetence
- stále se rozšiřuje okruh sociálních partnerů školy
- škola pokračuje v projektové činnosti a rozvíjí ji

Silné stránky

- uplatňování kvalitně zpracované koncepce, která je rozpracována do dílčích kroků a podílí se na ní většina aktérů vzdělávání
- využívání financování z více zdrojů, zapojení do široké škály projektů
- systematické sledování vzdělávacího pokroku každého žáka

- vedení žáků k sebehodnocení
- úzká spolupráce se zákonnými zástupci

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- ve výuce byla nedostatečně využívána didaktická technika

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- při výuce v blocích a sestavování rozvrhu hodin cíleně přihlížet k fyziologickým potřebám žáků

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 29. 9. 2009
2. Dodatek č 1 ke zřizovací listině ze dne 9. 10. 2017
3. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. MSMT- 3821/2015-2 ze dne 21. 12. 2015
4. Školní řád s účinností od 24. 8. 2016
5. Dodatek č. 1 ke školnímu řádu ze dne 8. 1. 2018
6. Školní řád, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků s účinností od 1. 9. 2016
7. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele s účinností od 8. 2014 do 31. 7. 2020 ze dne 26. 6. 2014
8. Statistické výkazy na školní rok 2017/2018
9. Posouzení individuálního projektu podpory zdraví ze dne 20. 12. 2016
10. Školní vzdělávací program Poznání životem mě provází platný od 1. 9. 2017
11. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, určený pro žáky s LMP platný od 1. 5. 2012
12. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání díl I – vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením díl II – vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami platný od 1. 5. 2012
13. Školní vzdělávací program pro přípravný stupeň ZŠ speciální Poznáváme svět platný 1. 9. 2011
14. Školní vzdělávací program Školské zařízení pro zájmové vzdělávání Školní družina
15. ŠVP platný od 1. 9. 2017

16. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2017
17. Přehled výchovně vzdělávací práce školní rok 2017/2018
18. Zápisní lístky a pověření školní rok 2017/2018
19. Výroční zpráva o poskytování informací za období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017
20. Rozvrhy hodin na školní rok 2017/2018
21. Koncepce rozvoje a řízení školy ze dne 8. 5. 2014
22. Výroční zpráva o činnosti školy za rok 2016/2017
23. Evaluace pedagogové dotazníkové šetření 2017
24. Hodnocení školy za období roku 2014 až 2016
25. Organizační řád s účinností od 1. 9. 2016
26. Pracovní řád s účinností od 1. 9. 2017
27. Záписy z pedagogických rad za školní rok 2016/2017 a 2017/2018
28. Záписy ze školské rady
29. Třídní knihy na školní rok 2017/2018
30. Třídní výkazy školní rok 2017/2018
31. Plán DVPP 2017/2018 a dlouhodobý plán DVPP
32. Kronika školní rok 2016/2017
33. Správní řízení školní rok 2017/2018
34. Plán poradenských služeb školní rok 2017/2018
35. Dokumentace k projektům a grantům školy
36. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy včetně dokladů o jejich nejvyšším dosaženém vzdělání
37. Osobní spisy žáků
38. Prováděcí plán Zdravé školy pro rok 2017/2018
39. Kniha úrazů za školní rok 2016/2017 a 2017/2018 včetně záznamu o úrazu
40. Účetní dokumentace za rok 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Kořínková, školní inspektorka

Mgr. Eva Kořínková, v. r.

Hana Štefánková, školní inspektorka

Hana Štefánková, v. r.

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Kuličková, v. r.

V Havlíčkově Brodě 8. 3. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Blanka Gaizurová, ředitelka školy

Mgr. Blanka Gaizurová, v. r.

Ve Velké Bíteši 12. 3. 2018